

Wet Zorg en Dwang

De Wet Zorg en Dwang (afgekort 'WZD') regelt de rechten bij onvrijwillige zorg of onvrijwillige opname van mensen met een verstandelijke beperking en mensen met een psychogeriatrische aandoening (zoals dementie). Maar ook zogenaamde gelijkgestelde aandoeningen, namelijk het syndroom van Korsakov, de ziekte van Huntington of niet-aangeboren hersenletsel.

Een cliënt van HWW zorg valt onder deze wet als er een verklaring is van een arts waaruit blijkt dat de cliënt in verband met een psychogeriatrische aandoening, verstandelijke beperking of gelijkgestelde aandoening is aangewezen op professionele zorg of dat een cliënt beschikt over een indicatie voor langdurige zorg met als grondslag een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke beperking.

De WZD kan dus van toepassing zijn op cliënten die zorg ontvangen vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz), ondersteuning ontvangen vanuit de Wet maatschappelijke opvang (Wmo) of zorg / ondersteuning ontvangen op basis van de Zorgverzekeringswet (Zvw).

Alleen vrijwillige zorg, tenzij het niet anders kan

De kern van de Wet zorg en dwang is: 'Nee, tenzij'. De zorg voor cliënten met dementie en/of een beperking (of gelijkgestelde aandoeningen) moet zoveel mogelijk op vrijwillige basis plaatsvinden. Soms kunnen cliënten met dementie en/of een verstandelijke beperking niet (meer) zelf inschatten wat goed voor hen is. Zorgverleners helpen ze dan bij die keuzes. Het uitgangspunt van de WZD is dat onvrijwillige zorg daarbij niet wordt toegepast, tenzij het niet anders kan om *ernstig nadeel* te voorkomen.

Ernstig nadeel

In de WZD betekent 'ernstig nadeel' dat de cliënt zichzelf of anderen bijvoorbeeld in levensgevaar brengt of dat de veiligheid van de cliënt bedreigd wordt.

In de WZD staat beschreven in welke situaties onvrijwillige zorg en/of opname aan de orde kan zijn, bijvoorbeeld als een cliënt, of zijn/haar vertegenwoordiger, zich verzet tegen bepaalde medische handelingen zoals het toedienen van voeding of medicatie. Ook wordt in de wet toegelicht hoe een besluit tot onvrijwillige zorg genomen wordt en wanneer de onvrijwillige zorgverlening geëvalueerd moet worden.

De wet geldt in en buiten instellingen

De WZD geldt niet alleen in zorginstellingen, maar bijvoorbeeld ook in de thuissituatie, bij de dagbesteding en in kleinschalige woonvormen.

Opname in een zorginstelling

De WZD regelt ook de opname van mensen met dementie of een verstandelijke beperking in een zorginstelling als zij daar niet mee instemmen. Als de cliënt zich verzet tegen een gedwongen opname, beslist de rechter over de opname.

Clïëntvertrouwenspersoon

Sinds 1 januari 2020 is de Wet zorg en Dwang (afkorting WZD) in werking getreden. In de WZD, zijn de rechten van cliënten die met onvrijwillige zorg te maken krijgen beter beschermd. Als u het niet eens bent met deze zorg en/of behandeling kunt u terecht bij een cliëntvertrouwenspersoon.

De cliëntvertrouwenspersoon is er voor u, maar ook voor uw eventuele partner, vertegenwoordiger of familielid. U heeft recht op ondersteuning bij vragen en klachten over onvrijwillige zorg.

De cliëntvertrouwenspersonen luistert naar uw verhaal en geeft antwoord op uw vragen. Ook legt de cliëntvertrouwenspersonen uit hoe de WZD werkt en wat zij voor u kan betekenen. Als u problemen of klachten heeft over de onvrijwillige zorg, zoekt de cliëntvertrouwenspersonen samen met u of uw vertegenwoordiger naar een oplossing.

De cliëntvertrouwenspersonen, verricht zijn/haar werk onafhankelijk van de zorgaanbieder, en is dus niet in dienst van een zorgaanbieder. Ondersteuning door de cliëntvertrouwenspersonen is gratis.

[KLIK HIER](#) voor de kwalitatieve analyse